

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 13Co/58/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8613207880
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 10. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Škrab
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2017:8613207880.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Škraba a sudcov JUDr. Mareka Kohúta a JUDr. Jozefa Angeloviča, v právnej veci žalobcu: Intrum Justitia Slovakia s.r.o., so sídlom v Bratislave, Karadžičova 8, IČO: 35 831 154, zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, so sídlom v Bratislave, Karadžičova 8, proti žalovaným: 1. E. E., V.. X.X.XXXX, P. T., E. XXX/XX, 2. Q. E., V.. XX.X. XXXX, P. T., E. XXX/XX, o zaplatenie 2.226,81 eur s prísl., na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Svidník č.k. 2C/462/2013-73 zo dňa 14.1.2015 v spojení s dopĺňacím rozsudkom toho istého súdu č.k. 2C/462/2013-100 zo dňa 20.1.2016, takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti a vo výroku o trovách konania v spojení s dopĺňacím rozsudkom.

P r i z n á v a žalovaným v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcovi v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Svidník (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) vyššie označeným rozsudkom zaviazal žalovaných v 1. a 2. rade spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 1.745,69 eur s 8,5 % úrokom z omeškania ročne od 9.8.2013 do zaplatenia a úrok z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 1.845,69 eur od 13.3.2013 do 8.8.2013, všetko do 3 dní od jeho právoplatnosti. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Zároveň rozhodol, že žalovaní v 1. a 2. rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi trovy konania v sume 211,66 eur na účet ich právneho zástupcu do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

2. Vychádzal zo zistenia, že predchodca žalobcu (T., D..T..) uzatvoril so žalovanými Zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX dňa 23.6.2006, na základe ktorej im poskytol úver vo výške 100.000,- Sk (3.319,39 eur) s úrokovou premenlivou sadzbou vo výške 12 % ročne v deň uzatvorenia zmluvy. Tento úver sa žalovaní zaviazali splácať mesačnými splátkami vo výške 1.685,-k (55,93 eur) vždy k 20 dňu v mesiaci. Splatnosť prvej splátky bola dňa 20.7.2006 a splatnosť poslednej splátky dňa 20.6.2014. Z dôvodu, že žalovaní si neplnili svoje povinnosti poskytnutý úver splácať riadne a včas, T. T. listom zo dňa 27.2.2013 vyhlásila mimoriadnu splatnosť poskytnutého úveru ku dňu 18.2.2013. Žaloba v predmetnej veci bola podaná dňa 13.12.2013. K premlčaniu jednotlivých splátok dochádza v zmysle § 103 Obč. zákonníka uplynutím premlčacej doby odo dňa ich zročnosti. Z uvedeného dôvodu preto jednotlivé splátky úveru boli, vzhľadom na uplynutie trojročnej premlčacej lehoty, premlčané, a to všetky splátky splatné do 13.12.2010. Nepremľčanými zostali splátky splatné od decembra 2010 do júna 2014, teda celkom 33 splátok po 55,93 eur, čo predstavuje sumu 1.845,69 eur. Žalovaní zaplatili po postúpení pohľadávky sumu 100,- eur dňa 8.8.2013. Z uvedených dôvodov preto boli zaviazaní zaplatiť žalobcovi sumu 1.745,69 eur s príslušným úrokom z omeškania v zmysle citovaných ustanovení § 517 ods. 2 Obč.

zákonníka a § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z.. prevyšujúcej časti bola žaloba vzhľadom na premlčanie zamietnutá.

3. Prvoinštančný súd konštatoval, že žalobca si uplatnil v žalobe aj nesplatené riadne úroky vo výške 215,34 eur za obdobie od 23.6.2006 do 31.4.2012 vo výške 12 % ročne. Poukázal na to, že dohodnuté úroky (zmluvné úroky) z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu (jeho splátok). Od splatnosti je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania v zmysle § 517 ods. 2 Obč. zákonníka a § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR. V opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťažaniu, a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahu medzi účastníkmi. Preto aj v tejto časti žalobu zamietol. Pokiaľ ide o poplatky za správu úveru (rozhodnutie Bundesgerichtshof zo dňa 7.6.2011 č. AZ XI ZR 388/10), tieto súd prvej inštancie zamietol ako neprijateľné zmluvné podmienky. Mal za to, že poplatky za správu úveru sú pokryté v zmluve o dojednanom úroku (odplate) za úver. Poplatok za vedenie účtu nemá povahu odplaty za konkrétnu zmluvnú službu poskytovanú bankou a preto nepredstavuje dojednanie týkajúce sa ceny. Správa úveru je predovšetkým v záujme banky ako veriteľa a nemá rozumnú ekonomickú opodstatnenosť, ich znášanie spotrebiteľom.

4. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol v zmysle § 142 ods. 2 O.s.p. Stanovil, že žalobca mal vo veci úspech vo výške 1.745,69 eur a žalovaný vo výške 481,12 eur, teda miera úspechu žalobcu prevyšuje 57 %. Trovy žalobcu predstavujú celkom sumu 371,34 Eur. zhlľadom na 57 % mieru úspechu žalobcu zaviazal žalovaných zaplatiť žalobcovi sumu 211,66 eur.

5. Proti rozsudku súdu prvej inštancie, proti výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a výroku o trovách konania, podal v zákonom stanovenej lehote žalobca odvolanie. Namietal nesprávne právne posúdenie veci. Má za to, že posúdenie premlčania časti uplatnenej pohľadávky in concreto dohodnutých splátok úveru splatných pred 13.12.2010 podľa 103 OZ, je nesprávny. Úver poskytnutý žalovaným bol splatný dňa 20.6.2014. Tento deň bol dňom konečnej splatnosti úveru. Zmluvná dohoda o uhradení úveru v splátkach nie je dohodou o plnení v splátkach podľa § 103 OZ, pretože zmluvné strany si dohodli konečnú splatnosť dlhu na 20.6.2014. V prípade, ak by nedošlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru (pre neplnenie záväzku žalovaných uhrádzať splátky dlhu), premlčacia doba by začala plynúť od 21.6.2014. Avšak z dôvodu neplnenia záväzkov žalovaných právny predchodca žalobcu využil svoje oprávnenie a dňa 18.2.2013 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru. Oznamenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti bolo žalovaným doručené uložením na pošte dňa 26.2.2013 a lehota 10 dní na zaplatenie zosplateného úveru uplynula dňa 8.3.2013 a od 9.3.2013. Žalovaní teda sú v omeškaní s jeho uhradením, pričom premlčacia doba pre zaplatenie celej sumy mimoriadne zosplateného úveru začala plynúť dňa 9.3.2013 a žalovaná pohľadávka tak bola na súde uplatnená v premlčacej dobe. Na podporu tejto svojej argumentácie podporne poukázal na právny záver vyjadrený v rozsudku Najvyššieho súdu SR pod sp. zn. 4Obo/54/2007 zo dňa 17.06.2008. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v časti výroku II., ktorým žalobu čiastočne zamietol, a v časti výroku III. o náhrade trov konania zmenil tak, že žalovaných zaviazá zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne istinu 481,12 eur s príslušenstvom a trovy konania v sume 449,75 eur.

6. Dopĺňacím rozsudkom zo dňa 20.1.2016 č.k. 2C/462/2013-100 prvoinštančný súd doplnil výrokovú časť rozsudku zo dňa 14.1.2015 č.k. 2C/46/2013-73 výrokom, že:

„Súd u r č u j e , že zmluvná podmienka uvedená v čl. 16.1.1 Všeobecných obchodných podmienok, ktoré tvoria súčasť Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX uzavretej medzi účastníkmi dňa 23.6.2006, ktorá oprávňuje banku účtovať klientovi poplatok za správu úveru podľa sadzovníka poplatkov a náhrad platného v deň uskutočnenia spoplatňovaného úkonu, je n e p r i j a t e ľ n á .“

7. Súd prvej inštancie toto rozhodnutie odôvodnil tým, že podľa ustanovenia čl. 16.1.1. Všeobecných obchodných podmienok vydaných bankou s účinnosťou od 1.8.2002 (č.l. 48 - 53 súdneho spisu), klient je povinný platiť Banke Poplatky, za služby poskytované Bankou podľa Sadzovníka platného v deň uskutočnenia spoplatňovaného úkonu alebo Poplatky dohodnuté v Zmluve. V zmysle bodu 9b) Sadzovníka poplatkov a náhrad T. T., D..T., platného od 1.10.2010 (č.l. 54 - 58 súdneho spisu), poplatok za správu Úveru/Pôžičky predstavuje 2,99 Eur mesačne. Pokiaľ ide o žalobcom uplatnené poplatky za správu úveru v celkovej výške 29,90 Eur, tieto súd zamietol z dôvodu, že uvedené poplatky majú

charakter neprijateľnej zmluvnej podmienky. V tejto súvislosti poukazuje aj na rozhodnutie Spolkového súdneho dvora v Nemecku (Bundesgerichtshof) zo dňa 7.6.2011 č. AZ XI ZR 388/10. Poplatky za správu úveru sú, podľa názoru súdu, pokryté v zmluve o dojednanom úroku (odplate) za úver. Poplatok za vedenie účtu nemá povahu odplaty za konkrétnu zmluvnú službu poskytovanú bankou a preto nepredstavuje dojednanie týkajúce sa ceny. Správa úveru je predovšetkým v záujme banky ako veriteľa a nemá rozumnú ekonomickú opodstatnenosť, ich znášanie spotrebiteľom. Zmluvná podmienka, ktorá oprávňuje banku účtovať klientovi poplatok za správu úveru, je preto neplatná s poukazom na § 53 ods. 5 Obč. zákonníka. Z odôvodnenia rozsudku teda vyplýva, že súd zamietol nárok žalobcu na zaplatenie poplatkov za správu úveru z dôvodu, že takto dohodnuté poplatky vyhodnotil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku. Vzhľadom na túto skutočnosť rozhodol týmto dopĺňacím rozsudkom o vyhlásení zmluvnej podmienky uvedenej v čl. 16.1.1 Všeobecných obchodných podmienok, ktoré tvoria súčasť Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX uzavretej medzi účastníkmi dňa 23.6.2006, ktorá oprávňuje banku účtovať klientovi poplatok za správu úveru podľa sadzovníka poplatkov a náhrad platného v deň uskutočnenia spoplatňovaného úkonu, za neprijateľnú zmluvnú podmienku, a to v súlade s ustanovením § 153 ods. 4 O.s.p., riadiac sa tiež pokynmi odvolacieho súdu.

8. Aj proti tomuto dopĺňaciemu rozsudku podal žalobca odvolanie, ktorým žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Tvrdil, že rozhodnutie súdu prvej inštancie o určení zmluvnej podmienky uvedenej v čl. 16.1.1. VOP jeho právneho predchodcu je nesprávne a vychádza z nedostatočne zisteného skutkového stavu súdom I. inštancie. Uplatnené poplatky za správu úveru boli riadne dojednané v úverovej zmluve v článku I. vo výške 50,- Sk mesačne. Právnym základom pre ich vznik je toto zmluvné dojednanie a nie ustanovenie čl. 16.1.1.VOP. Po správnom zistení skutkového stavu by súd prvej inštancie napadnutý dopĺňací rozsudok nevyhlásil.

9. Súd prvej inštancie rozhodol vo veci rozsudkom zo dňa 14.1.2015 a dopĺňacím rozsudkom zo dňa 20.1.2016. Žalobca podal odvolanie dňa 25.3.2015 a dňa 29.2.2016, teda tieto úkony boli realizované v čase účinnosti zák. č. 99/1963 Občianskeho súdneho poriadku. Dňa 1.7.2016 nadobudol účinnosť zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). Podľa § 470 ods. 2, veta prvá, CSP, právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Preto odvolací súd preskúmaval napadnutý rozsudok v zmysle zákonných ustanovení účinných do 30.6.2016.

10. Odvolací súd tak postupom podľa § 212 ods. 1 preskúmal vec bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Krajský súd sa nedotýkal výroku I. rozsudku, keďže tento výrok odvolaním žalobcu (ani žalovaných) napadnutý nebol.

11. Preskúmaním spisu odvolací súd dospel k záveru, že okresný súd v súdnej veci vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu, z vykonaného dokazovania zistil riadne skutkový stav veci. Vykonané dôkazy hodnotil v súlade s ust. § 132 i nasledovných O.s.p. a po vyhodnotení vykonaného dokazovania vec správne právne posúdil. Krajský súd sa v celom rozsahu stotožňuje so závermi súdu prvej inštancie a na zvýraznenie vecnej správnosti jeho rozhodnutia, vzhľadom na odvolacie námietky žalobcu, len dopĺňa nasledovné (§ 219 ods. 2 O.s.p.):

12. V konaní bolo nesporné, že žalovaní dňa 23.6.2006 uzatvorili s právnym predchodcom žalobcu (T. T., D..T..) Zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, ktorej predmetom bolo poskytnutie úveru vo výške 100.000,- Sk, t.j. v prepočte na eur 3.319,39 eur, ktorého zaplatenie účastníci zmluvy dohodli v mesačných splátkach vo výške 1.685,- Sk (55,93 eur). Úver mal byť zaplatený s prvou splátkou 20.7.2006 a dátum poslednej splátky účastníci zmluvy vymedzili na deň 20.6.2014.

13. Prvoinštančný súd správne posúdil dotknutú zmluvu o úvere ako zmluvu o úvere spotrebiteľskom z pohľadu zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Aj keď účastníci zmluvy zadefinovali jej uzatvorenie podľa § 497 a nasl. Obch. zákonníka, okresný súd správne vyhodnotil a zároveň aj následne správne aplikoval v prejednávanej veci aj hmotnoprávne ustanovenia Občianskeho zákonníka (§ 101 a § 103). Platí totiž princíp, že v prípade spotrebiteľskoprávnej ochrany je povinnosťou súdu aplikovať ustanovenie právneho predpisu, ktoré je pre spotrebiteľa priaznivejšie. V súdnej veci priaznivejším ustanovením o prehodnotení otázky premlčania bola aplikácia ustanovenia Obč. zákonníka vymedzujúce dĺžku všeobecnej premlčacej doby v trvaní 3 rokov. Uvedenú hmotnoprávnu lehotu na daný prípad okresný súd aj správne aplikoval. Následne postupoval v súlade s ust. § 103

Obč. zákonníka, podľa ktorého, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. V súdnej veci plnenie dlhu medzi účastníkmi zmluvy bolo dohodnuté v splátkach, a preto premlčacia doba jednotlivých splátok začína plynúť odo dňa ich zročnosti. Súd prvej inštancie jednoznačne správne ustálil začiatok plynutia premlčacej lehoty a tak jeho záver o premlčaní dlhu má svoj zákonný rámec. Preto zamietnutie žaloby vo zvyšnej časti vychádza zo správnej skutkovej a právnej konštrukcie súdu prvej inštancie.

14. V súvisiacom výroku o náhrade trov konania rozhodovanie je v súlade s ust. § 142 ods. 2 O.s.p.. Miera úspechu žalobcu v konaní predstavovala 57 %, preto správne prvoinštančný súd zaviazal žalovaných zaplatiť žalobcovi trovy konania v uvedenom rozsahu, t.j. 57 % z trov žalobcu (371,34 eur), teda v prislúchajúcej výške 211,66 eur.

15. So zreteľom na vyššie uvedené preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutej časti v zmysle § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil.

16. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd už podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní boli úspešní žalovaní. Preto im priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %.

17. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak:

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonným zástupca, alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca, alebo nesprávny obsadený súd,
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 430 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky:

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxi dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená,
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v ods. 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné ak:

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desať násobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania, len príslušenstvo, pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písm. a) a b).

Na určenie výšky určenie minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v ods. 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacoch od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom, alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa dovolateľ domáha (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je:

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec, alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou, alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a ochrane pred diskrimináciou, alebo odborovou organizáciou, a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 1, 2 CSP).

Rozsah v akom sa rozhodnutie napadá môže dovolateľ rozšíriť, len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).